

культурної політики, участі населення у забезпечення громадського порядку у громаді;

- інформування громадян про потенційні загрози їх безпеці та шляхи їх протидії;

- підвищення загального рівня правової культури населення.

Отже, коли поліцейська діяльність буде орієнтована на громаду, правоохоронці чіткіше зможуть усвідомити протиріччя між тим, що вони роблять, і тим, що, згідно з думкою громадськості, повинні робити. Навіть якщо в майбутньому поліція працюватиме ефективніше і більш професійно, але комунікація між населенням та правоохоронцями буде неефективною, рівень довіри залишатиметься низьким. Тому поліції в роботі слід більше приділяти увагу аспектам, важливим саме у повсякденному житті людей, які перш за все підсилюють відчуття їхньої безпеки за місцем проживання.

Взаємодія Національної поліції України з громадськістю в процесі взаємовпливу та взаємовикористання можливостей один одного призведе до досягнення поставлених цілей, зокрема, зменшення рівня злочинності у державі та посиленню правопорядку.

Симак Неля Володимирівна, курсант 2 курсу ННІ № 2 НАВС;

Науковий керівник: Шаповал Л. І., доцент кафедри цивільного права і процесу НАВС, кандидат юридичних наук, доцент

АБОРТ - ВБИВСТВО ЧИ ПРАВО НА ВИБІР: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

Як би сприйняли звістку люди, що кожного дня гинуло місто із сотисячною кількістю жителів? Був би щоденний траур, про це б кожного дня писали б в газетах, передавали б по телебаченню і розглядали б як найбільшу катастрофу усіх часів, а можливо і кінець світу. Але саме так відбувається з абортами, коли холоднокривно кожного дня у світі мовчазливо

побивається в середньому 100 000 ненароджених, маленьких і беззахисних людей, з яких могли б вирости лікарі, вчені, робітники, майбутні матері та батьки.

Стеценко С.Г. влучно зауважує, що проблеми абортів є комплексними, що підтверджується на міжнародному рівні фактом роботи над цими питаннями Комітету ООН з економічних, соціальних і культурних прав. Це положення не є випадковим. Проблема абортів одночасно торкається інтересів і долі як мінімум двох людей - жінки, що вирішила перервати вагітність, й ембріона (плоду), що знаходиться в її утробі [1, с. 301].

За визначенням Всесвітньої організації охорони здоров'я планування сім'ї включає запобігання небажаній вагітності, вільний вибір кількості та часу народження дітей залежно від віку і здоров'я батьків [2].

Сам термін «планування сім'ї» передбачає ті види діяльності, які мають за мету допомогти окремим особам та подружнім парам досягти певних результатів, а саме: уникнути небажаної вагітності; народити бажаних дітей; регулювати інтервали між вагітностями; вибирати час народження дитини в залежності від віку батьків та стану їхнього здоров'я; визначити число дітей в сім'ї.

Однак, саме штучне переривання вагітності є першопричиною порушень дітородної функції та бездітності сімей (22 відсотки), тяжких запальних процесів статевих органів (30 відсотків), ускладнень вагітності й пологів, які нерідко призводять до смерті або ушкоджень здоров'я новонароджених, а також зумовлюють економічні збитки від тимчасової втрати працездатності, пов'язаної безпосередньо з абортами та ускладненнями після них [3, с. 44].

В Декларації про медичні аборти (далі - Декларація), прийнятій в Осло в 1970 році, вказано на перший етичний принцип, який пред'являється до лікаря, це повага до людського життя з самого його початку. Обставини, за яких життєві інтереси матері стикаються з життєвими інтересами ненародженої дитини, породжують дилему і ставлять запитання, чи повинна зумисне перериватися вагітність, зазначається в Декларації. Різноманітність відношень до цієї ситуації виникає з

різноманітності відношення до життя ненародженої дитини. Це сфера особистих переконань і совісті, які необхідно поважати [4]. Як бачимо, Декларація ставить запитання про співвідношення прав матері і прав дитини, однак відповіді на це питання не дає, відносячи все на розсуд матері.

Згідно з Декларацією, якщо аборт дозволено законом, ця процедура повинна бути виконана лікарем відповідної кваліфікації за умови виконання певних вимог: визначення ставлення до цього питання і правил його розв'язання у даній державі або громаді лежить поза компетенцією медицини; лікарі повинні лише забезпечити захист своїм пацієнтам і відстояти власні права в суспільстві. Однак, якщо лікареві не дозволяють призначати і виконувати аборт його переконання, він може відмовитися від цього, забезпечивши надання медичної допомоги кваліфікованими колегами [4]. Але про це, по-перше, знають не всі лікарі, а по-друге, на місці роботи іноді штучно створюються умови, за яких лікареві доводиться нехтувати своєю совістю [3, с. 44].

Донедавна в більшості країн вважалося будь-яке штучне переривання вагітності злочином проти життя ненародженої людини й проти Бога. Практично у всіх країнах гостро обговорюється моральна сторона проблеми абортів. Схематично світ можна розділити на два табори: «за життя» і «за вибір» («pro-life» - «pro-choice»).

Як відомо, прихильники руху «за життя» дотримуються думки, що життя людини починається з моменту зачаття, а не народження, і тому варто захищати права ембріона нарівні з іншими людьми, включаючи, природно, право на життя. Із цього погляду аборт розглядається як убивство.

Рух «за вибір» вважає, що жінка повинна мати право на вільне самостійне рішення щодо свого майбутнього, свого здоров'я, у неї повинен бути вибір - народити дитину або перервати вагітність; право на аборт розглядається як одне з фундаментальних прав людини. Якщо аборт законодавчо заборонений, а вагітна жінка не хоче народити дитини, її ніщо не зупинить від поїздки в іншу країну або, якщо засобів на таку поїздку не має, від звернення до нелегальних послуг у своїй країні, що наражає на небезпеку її здоров'я.

Прихильники легалізації абортів наполягають на наявності в жінки права на недоторканність приватного життя: аборт - це особистий вибір жінки. Жінка має право приймати рішення відносно свого тіла. Питання, пов'язані з дітонародженням, повинні бути винятково приватною справою людини. Організації, що захищають права жінок, вважають право на штучне переривання вагітності одним з фундаментальних прав людини. Оскільки, на їхню думку, подібне рішення повинна приймати сама жінка, а не уряд або політики..

У прихильників різних поглядів, однак, є спільна крапка дотику - за загальною думкою, в ідеалі абортів бути не повинно, тобто не повинно бути потреби в аборті. А найкращий спосіб уникнути небажаної вагітності й, отже, аборту: це надання доступної й ефективної контрацепції, а також всебічна сексуальна освіта молоді.

Аборт - це будь-яке переривання вагітності. Він може відбутися самовільно, під впливом різних причин - захворювання, недорозвинених статевих органів і ін. Такий аборт називають викиднем. Аборт може бути штучним, у цьому випадку вживається інший термін - штучне переривання вагітності. Штучний аборт - вольова дія матері. Сам штучний аборт поділяється на законний (безпечний), який здійснюється відповідно до вимог законодавства та незаконний (небезпечний, кримінальний, може здійснюватися самостійно, у медичній установі, за допомогою осіб, що не мають право на його здійснення, або поза медичною установою)..

В Європейських країнах підтримується зняття заходів для проведення безпечного аборту. Так, Парламентська асамблея запрошує держави-члени Ради Європи гарантувати ефективне використання жінками їхнього права на доступ до законного аборту без ризику [5].

Отже, щодо права на аборт як обмеження права на життя ненародженої дитини, можна зазначити, що в більшості держав аборт виступає як порушення прав людини у випадку його нелегального проведення (кримінальний аборт), як обмеження права на життя - у випадку його легального проведення, оскільки йдеться і про право матері на приватне життя і про її

свободу розпоряджатися власним тілом. В той же час право на життя ненародженої дитини є своєрідним обмеженням права на переривання вагітності, оскільки в більшості держав встановлені законодавчі обмеження на проведення останнього виходячи, з моральних, релігійних, етичних переконань, які панують в тій чи іншій країні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Стеценко С.Г., Стеценко В.Ю., Сенюта І.Я.. Медичне право України: Підручник/ За заг. ред. д.ю.н., проф. С. Г. Стеценка. - К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. - 507 с.

2. Про Національну програму планування сім'ї: Постанова Кабінет Міністрів України від 13.09.1995 N 736 [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України // Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua>

3. Вустенко В.В. Право на аборт у контексті дотримання міжнародних прав людини / В.В. Вустенко // Новости медицины и фармации. - 5 (209). - 2007. - С. 44.

4. Декларация, принята в Осло, относительно медицинского аборта: Принята 24-й Всемирной медицинской ассамблеей, август 1970 г.// Права человека и профессиональная ответственность врача в документах международных организаций, издательство «Сфера», Киев, 1999.

5. Доступ до безпечного й легального аборт у Європі: Резолюція ПАРЕ № 1607 (2008) [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України: http://portal.rada.gov.ua:7777/pls/mpz/docs/806_rez_1607.htm